

Møguleikarnir at finna olju í føroysku undirgrundini ikki óhugsandi

— men vit vita tað tó ikki í dag

Hetta seinasta árið hevur verið ikki so lítið skrivað um møguleikarnar at finna olju í havbotninum við Føroyar. Meðan føroysk bløð hava verið meira varðin við at siga lesarum sínum, at olja er á føroyskum øki, so hava fleiri útlendsk bløð harafturimóti beinleiðis sagt frá, at olja finst við Føroyar. Nakað herfyri skrivaði danska blaðið Børsen, at «Føroyar liggja mitt í einum rimmar stórum oljudiki», sum blaðið tók til. Nú um dagarnar kom út blaðið hjá felagnum ESSO, «Synspunkt», har m.a. verður skrivað: «flere og flere geologer bliver mere og mere enige om, at der findes olie ved Færøerne».

Gitingar — metingar

Tað er greitt, at nógva av hesi skrivningini er bygt uppá gitingar og metingar. Vit eiga tó í Føroyum fólk, sum helst betur enn útlendingar duga at meta um, antin olja finst ella ikki. Ein teirra er jarðfrøðingurin, Jóannes Rasmussen, sum í nógva ár hevur starvast á Føroya Jarðfrøðissavni, har hann hevur staðið fyri einum hópi av innsavningararbeiði, kannningum, upplýsingararbeiði umframt at skriva bókur og ritgerðir um júst føroysk jarðfrøðilig fyrbrigdi.

Sosialurin hevur heitt á Jóannes Rasmussen, um at siga okkum eitt sindur um spurningin viðvíkjandi olju á føroyskum øki. Vit prenta her ein saman-drátt av prátinum.

Spurningurin um føroysku undirgrundina hevur mangan verið frammi — eitt nú á tingi og í føroysku bløðunum. Tosað verður um hvør eigur ognarrættin til undirgrundina.

Tað er skeiðt, at hesin ognarrættur skal liggja í Danmark og ikki í Føroyum verður m.a. sagt. Fyri at lata føroyingum henda ognarrætt seta danir ávis krav. Tað hava verið samráðingar á politiskum stigi um undirgrundina, men føroyingar og danir eru enn ikki vorðnir samdir um hetta mál. Nú arbeidir ein nevnd við donskum og føroyskum umboðum at finna fram til eina loysn. Nær henda loysn kemur vita vit tó ikki.

Í meðan hetta fer fram finna bretar framvegis olju vestan fyri Hetland á einum øki, sum liggur rættiliga tætt upp at Føroyum. Gitingar eru tí frammi um, at olja kanska eisini finst á føroyskum øki. Borað hevur verið í Lopra fyri at kanna undirstøðið undir Føroyum. Henda boringin kundi havt givið okkum vitan um, um møguleiki er at finna olju. Men av tí at tað ikki kundi borast longur niður enn 2000 m. við útgerðini fingur vit ikki nakað at vita um hetta. Nú er so spurningurin um tað skulu gerast framhaldandi boringar. Landsstýrið hevur ikki sett pengar av á figgjarlógini til slíkar boringar.

Tað er helst einki dulmál, at tað verður rættiliga kostnaðarmikið at gera tær neyðugu boringarnar og kanningarnar fyri at fáa vitan um, antin olja kann vera í undirgrundini ella ikki. Útlendingar eru altráðir at sleppa at gera hesar kanningar. Í lóguni liggja meiri enn 25 umsóknir í landsstýrinum. Av tí at undirgrundin ikki er føroyskt sermál kunnu danir tí í prinsippinum geva øðrum loyvi at gera hesar kanningar men hetta hevur so ikki verið gjørt higartil. Danir hava valt at lata landsstýrið avgera í hesum máli.

Spurningurin er tí nú, um ikki føroyingar longu nú eiga at leggja rammur um ein undirgrundspolitikk, har eisini spurningurin um vit ella aðrir skulu leita ella ikki verður tikin við.

Møguleikin til steðar — men vit vita enn einki

Møguleikarnir at finna olju í føroysku undirgrundini eru ikki heilt óhugsandi, men vit vita tað tó ikki í dag. Olja er funnin framvið norsku strondina, í Norðsjónum og vestan fyri bretska oyggjarnar. Hetta eru alt øki, sum liggja rættiliga tætt upp at Føroyum.

Tað, sum fær menn at trúgva uppá møguleikan, at olja finst við Føroyar,

eru tær oljuboringar, sum gjórdar eru vestan fyri Hetlandsrennuna, ið er ein djúp og breið renna í havbotninum millum Føroyar og Hetland. Um so er, at lógini vestanfyri rennuna halda fram eystarumegin, so kann møguleiki vera fyri, at olja eisini finst okkara megin. Men um so er, tá liggur hon á djúpi vatni, tí botnurin hellur út frá Føroyum.

Ongantið miðvist borað eftir olju

Tað hevur ongantið miðvist verið borað eftir olju á føroyskum umráði eins og tað hevur verið gjørt á økjum vestanfyri. Tað hava kortini verið gjórdar bæði seismiskar kanningar og boringar fyri at kanna, hvussu lógini og undirgrundin undir Føroyum eru vorðin. Hetta eru visindarligar kanningar, sum hava til endamáli at fáa meira at vita um jarðfrøðiliga upphav Føroya.

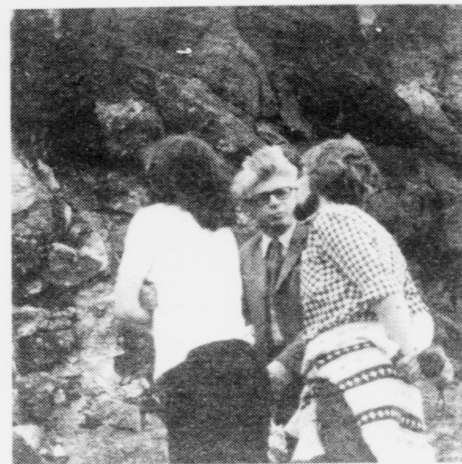
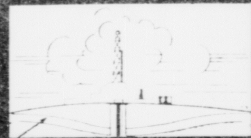
Her skal stutt verða sagt frá teimum boringum, sum vórðu gjórdar í fjør ávíkavist í Vestmanna og í Lopra.

Boring í Vestmanna og Lopra

Endamálið við boringini í Vestmanna var:

at vita, um fláirnar vestan fyri og kolalindin hildu fram undir sjónum eystur eftir og undir hvorum jarðfrøðiliga umstøðum og at fáa kunnleika um

Olja við Føroyar?

Jóannes Rasmussen, jarðfrøðingur hevur ongantið verið bangin fyri at greiða frá, hvussu land okkara er vorðið til. Her er hann saman við næmingum frá Støðis-útbúgvingini á ekskursión í Vágum í 1973

jarðhitavokstur, sum er ókendur í Føroyum.

Undir hesi boringini varð komið fram á kolalindina — sum væntað á stívum 550 m. dýpi. Men kol varð einki har á staðnum. Nú verður so ein nágreinilig kanning gjørd av tí savnaða tilfarinum frá boringini.

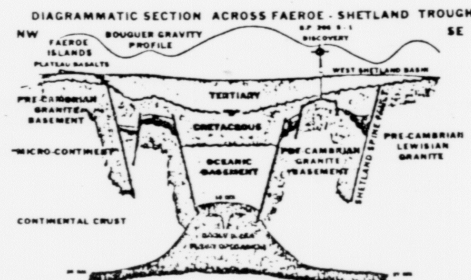
Skulu vit harafturimóti tosa um møguleikan at finna olju, so er boringin í Lopra meira áhugaverd, hóast endamálið við henni ikki júst var at kanna, um olja finst við Føroyar. Endamálið við Lopraboringini var:

at fáa kunnleika um tey jarðfrøðiliga víðurskiptini umleið 2000 m. niður frá teimum niðastu fláunum, sum í dag eru oman fyri sjóvarmálan. Møguliga at

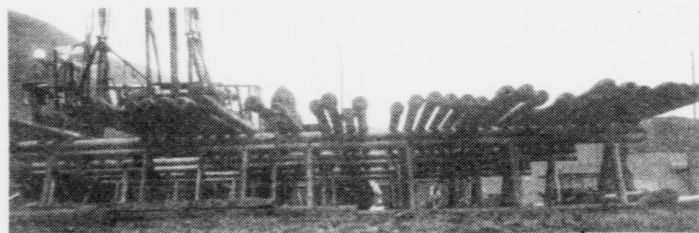
bora tvørtur ígjøgnum basaltfláirnar og fáa vitan um, um undirstøðið undir Føroyum er djúphavsskorpa ella meginlands-skorpa tvs. at fáa prógv fyri, um tað er partur av Føroya-Rockallgrunninum ella ikki og síðani eisini at fáa kunnleika um jarðhitavokstur eisini har suðuri.

Undirstøðið!

Hvat er so undirstøðið undir Føroyum! Tað skulu vit triva í her. Boringin í Lopra gav tianverri einki úrslit hesum viðvíkjandi. Borað varð nærum 2200 metrar og eydnaðist tað ikki at koma ígjøgnum basaltið, sum menn annars høvdu vónað. Sostatt vita vit í dag enn

Henda tekningin er gjørd av Mobil Exploration and Producing Services Inc. Í míjuni er Hetlandsrennan og høgrumegin siggja vit lógini, har olja er funnin. Tað er í dag ein sannroynd, at Føroyar hava ligið saman við Hetlandi og Bretlandi og eru ríknar vestureftir. Tað er tí orsök at halda, at lógini føroyamegin eru tey somu sum Hetlandsmegin rennuna

Frá boringini í Lopra. Boriútgærdin røkk bert 2200 m. niður. Nú má landsstýrið taka avgerð, um borast skal longur niður